דף צפייה: העלייה הראשונה והמושבות

יחידה 5 · ציונות והיישוב · ❓ מה הפך את היישוב החדש לשונה מהיישוב הישן, ומה איפשר למושבות לשרוד?

דף לתלמיד/ה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסרטון: מנהרת הזמן אל היישוב החדש

⏱️ 3:55 דקות · youtube.com/watch?v=VpiOng3lksg

א לפני הצפייה ובמהלכה

🧠 לפני הצפייה

לפני הצפייה סמנו: נכון / לא נכון / לא בטוח.

1. עולי העלייה הראשונה היו כולם צעירים רווקים.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

2. גם יהודים מתימן עלו בתקופה זו.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

3. רוב עולי העלייה הראשונה התיישבו במושבות.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

4. המושבות כמעט קרסו בשנים הראשונות.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

👀 במהלך הצפייה – שימו לב:

- מה היה שונה ברעיונות של היישוב החדש
- מאילו ארצות הגיעו העולים ומה היה אופיים
- מי היו הבילויים וחובבי ציון
- אילו קשיים פגשו המתיישבים
- מה עשו הברון רוטשילד ויק״א

1. ⏸️ אחרי ההשוואה ליישוב הישן: השלימו שלושה הבדלים בטבלה.

_____

_____

2. ⏸️ אחרי הקשיים במושבות: איזה קושי נראה לכם הקשה ביותר? מדוע?

_____

_____

3. ⏸️ אחרי הברון ויק״א: מה המחיר של עזרה גדולה כל כך?

ב אחרי הצפייה – שאלות ב־3 רמות

בחרו רמה להתחלה – ונסו להגיע גם לרמה הבאה!

תמיכה – הקיפו את התשובה הנכונה

1. מאילו ארצות הגיעו רוב עולי העלייה הראשונה?

א. רוסיה, רומניה ותימן | ב. גרמניה וצרפת | ג. מרוקו ועיראק

2. איזו מחלה פגעה קשות במתיישבים?

א. שפעת | ב. אבעבועות | ג. קדחת (מלריה)

3. מה היה כינויו של הברון רוטשילד?

א. החוזה | ב. הנדיב הידוע | ג. אבי המושבות העבריות

רגיל

1. ציינו שלושה הבדלים בין היישוב הישן ליישוב החדש.

---

2. הציגו שלושה קשיים של המתיישבים במושבות.

---

3. הסבירו את תרומתם של הברון רוטשילד ויק״א.

אתגר

1. 'הברון הציל את המושבות – אך גם יצר תלות'. הסבירו את הטענה.

---

2. האם עולי העלייה הראשונה היו 'יישוב ישן' או 'יישוב חדש'? נמקו בעזרת שני מאפיינים.

ג 🗺️ מפה משימה פעילה: מפת המושבות

כל זוג מקבל מפה אילמת של ארץ ישראל (קו חוף, כנרת, ים המלח, נהר הירדן, ערי הקודש) ורשימת מושבות עם שנת ייסוד: ראשון לציון (1882), זכרון יעקב (1882), ראש פינה (1882), פתח תקווה (חידוש 1883), יסוד המעלה (1883), נס ציונה (1883), עקרון/מזכרת בתיה (1883), גדרה (1884), רחובות (1890), חדרה (1891), מטולה (1896).

1. סמנו את המושבות על המפה בעזרת אטלס.

2. סמנו בצבע אחר את ארבע ערי הקודש.

3. זהו שלושה אזורים עיקריים שבהם התרכזו המושבות.

4. הסבירו מדוע המושבות הוקמו באזורים אלה ולא סביב ערי הקודש.

🎓 שאלה בסגנון בגרות

1. הסבר מה ייחד את היישוב החדש בהשוואה ליישוב הישן, והצג שני קשיים שעמדו בפני מתיישבי העלייה הראשונה ודרך אחת שבה התמודדו עמם.

כרטיס יציאה · העלייה הראשונה והמושבות

שם: _____ כיתה: _____

1. מה הייתה בילו"ו?

_____

_____

2. מה עשתה יק"א מ־1900?

_____

_____